

Ny investeringsstrategi

Pensionskassen har over en årrække selv stået for alle investeringer i Danmark, mens man har overladt det til porteføljemanagere at forestå Pensionskassens investeringer i udlandet i henhold til de aftaler, de pågældende har haft med Pensionskassen.

Midlerne vokser, og investeringsprocessen bliver mere og mere kompleks. Samtidig er behovet for en effektiv risikospredning blevet mere påkrævet.

I lyset heraf har Pensionskassens bestyrelse besluttet at lægge rådgivning og investeringsimplementering ud til ekstern rådgiver.

Pensionskassen har valgt at anvende en investeringsteori (strategisk aktivallokering), der er udviklet af den amerikanske nobelpristager William Sharpe. I korte træk går det ud på, at man definerer et risikoniveau, der er acceptabelt, hvorefter sammensætningen af de enkelte investeringsaktiver optimeres.

Samtidig må vi acceptere, at såfremt den enkelte porteføljemand tror, at han hvert år kan gøre det bedre end markedet, ja så har han nok generelt en overdreven tro på sig selv. Talrige internationale undersøgelser viser, at forskelle i de enkelte managers resultater primært skyldes den pågældendes aktivallokering, mens udvælgelsen og timingen af investeringen kun betyder relativt lidt.

I erkendelse heraf – og i lyset af det øgede behov for risikostyring – har Pensionskassen besluttet at anvende Sparinvest som rådgiver. Sparinvest er en uafhængig investeringsforening og har gennem længere tid været placeret som Danmarks bedste investeringsforening af det internationale Morningstar, der er ledende ratingbureau for investeringsforeninger.

Blandt forskellige tilbud blev det besluttet at anvende Sparinvest som rådgiver.

Investeringsstrategien vil blive fuldt implementeret i løbet af 1. halvår 2003.

Sparinvest vil ud fra den risikoprofil, som Pensionskassen vælger, stille forslag om vægtningen af de enkelte investeringstyper samt stille forslag om, hvilke managere der bør anvendes indenfor de enkelte områder. På baggrund af denne rådgivning vil Pensionskassens bestyrelse beslutte den endelige aktivallokering og hvilke samarbejdspartnere, der skal anvendes indenfor de enkelte områder.

Når dette er ført ud i livet, vil Sparinvest lave opfølgning på de enkelte managere/investeringsforeninger og udarbejde løbende rapportering til Pensionskassens bestyrelse.

PENSIONSKASSEN FLYTTER DOMICIL

Siden 1990 har Pensionskassens adresse været Højbro Plads 6. Ejendommen er centralt placeret i Københavns hjerte, men har aldrig været indrettet optimalt til Pensionskassens anvendelse.

Pensionskassens 11 medarbejdere er fordelt på 4 etager, hvilket har været klart uhensigtsmæssigt, ligesom der var betydelige "spild" arealer.

Pensionskassen begyndte derfor i foråret at se sig om efter andre lokaler, og hen over sommeren viste det sig, at løsningen lå lige for. En erhvervslejer i Pensionskassen for Farmakonoms ejendom i Amaliegade 16 opsgav sit lejemål, der størrelses- og indretningsmæssigt passede til Pensionskassens behov.

En mindre istandsættelse af lejemålet vil være tilendebragt i løbet af november, så Pensionskassen i weekenden 30. november/1. december kan flytte ind i lokalerne.

Amaliegade 16

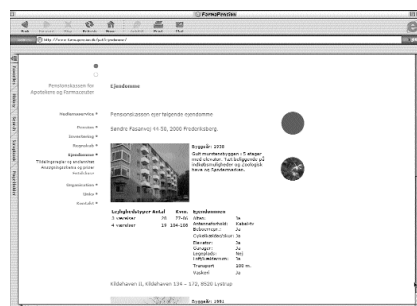
Ferie til specialpris

Pensionskassen er aktionær i Land & Leisure A/S, der har specialiseret sig i anderledes og individuelle ferier i primært Sydeuropa. Selskabet ejer en række slotte, palæer og villaer i Frankrig, Italien og Spanien, som Pensionskassens medlemmer kan leje til specialpris. Information og reservation sker ved henvendelse til Land & Leisure på tlf. 7020 2601.

Husk at sige, at du er medlem af Pensionskassen.

Julelukning

Pensionskassen holder lukket mellem Jul og Nytår fra og med lørdag den 21. december 2002 til og med onsdag den 1. januar 2003.

www.farmapension.dk

Pensionskassens hjemmeside har nu haft 1/2 års fødselsdag. Hjemmesiden er blevet vel modtaget. Umiddelbart er der mange besøgende, men renser vi tallene og ser alene på, hvem der besøger siden, kan det konstateres, at det et langt stykke hen ad vejen er de samme personer, der gør brug af muligheden. Vi skal derfor opfordre til, at hjemmesiden bruges, ligesom vi gerne modtager forslag til forbedringer og ønsker til indhold.

MedlemsINFO

NR. 2 • NOVEMBER • 2002

Pensionskasser under pres

... men ingen grund til bekymring.

Pensionskassen har fortsat betydelige reserver.

Den lave rente og de ekstreme kursfald på aktier verden over har betydet betydelige tab for alle institutionelle investorer, herunder vores pensionskasse.

Kursfaldene verden over har betydet tab for Pensionskassen og har dermed også tæret på Pensionskassens reserver.

Pensionskassen er ikke i rødt lys, men med de udsving, der er i børsmarkedene gennem den senere tid, kan det ikke udelukkes, at Pensionskassen kan komme i en situation, hvor den vil hoppe ind og ud af rødt lys.

Det er derfor vigtigt at pointere, at Pensionskassen fortsat har betydelige reserver til yderligere dækning af fremtidige pensioner, og der er intet, der indikerer, at Pensionskassen ikke skulle kunne opfylde de afgivne pensionstilsagn. Skulle Pensionskassen - mod forventning - komme i rødt lys, vil det i første omgang betyde, at Finanstilsynet kun skærper overvågningen og følger, at pensionskassens investeringsrisiko ikke øges. En konsekvens heraf vil være, at Pen-

sionskassen vil blive pålagt ikke at øge aktieandelen. Noget Pensionskassen allerede har besluttet, selvom den ikke er i rødt lys.

Ved yderligere pres vil Tilsynet kunne pålægge nedbringelse af aktieandelen, hvilket vil betyde salg af aktier på værst tænkelige tidspunkt.

Preset på pensionskasser mindskes i øvrigt, idet der er vedtaget ændrede regnskabsregler for pensions- og livsforsikringselskaber, der betyder, at Pensionskassens passivside skal optages

til markedsværdier. Dette vil betyde en væsentlig styrkelse af reserverne i forhold til i dag.

Reglerne skal implementeres senest næste år, men Pensionskassen har allerede i år mulighed for at indføre dem. Reglerne ændrer dog ikke det faktum, at der er tabt penge på investeringerne i de seneste par år – reglerne betyder kun, at myndighederne lempes på solvenskravet, som er med til at begrænse pensionskassers investeringsmuligheder.

Seriøs rådgivning

I finansloven for 2002 lagde regeringen op til, at danske pensionsopparere skulle have mulighed for at flytte obligatorisk opsparing til eget pensionsinstitut.

Af regeringens lov-katalog for 2002/2003 fremgår det, at der vil blive fremlagt lovforslag om, at pengene fra

Den særlige Pensionsopsparing, som ATP administrerer, skal kunne flyttes til f.eks. Pensionskassen. Herudover diskuteres det på Christiansborg, om det samme skal være gældende for indstående i både ATP og Lønmodtagernes Dyrtdsfond.

Pensionskassen er parat til dels at råd-

give om mulighederne, når de måtte blive aktuelle, dels til i givet fald at administrere midlerne.

Pensionskassen vil dog bestræbe sig på at sikre en seriøs rådgivning, således at vores medlemmer ved, hvilke fordele og hvilke ulemper, der i givet fald vil være ved en flytning af midlerne.

Læs hjemmesiden www.farmapension.dk

STØRRE VALGFRIHED HAR EN PRIS

Jo mere individuel en pensionsordning bliver, jo mere kommer den enkelte selv til at bære risikoen, hvilket igen kan gøre den endelige pension ringere.

Hen over sommeren har der været mange forslag om valgfrie pensionsordninger. Fra politisk side foreslås det, at tvungne pensionsordninger skal gøres frie, så man selv skal kunne bestemme, hvilket pensionsinstitut man vil anvende.

Umiddelbart lyder dette jo som en positiv tanke. Men spørgsmålet er nu ikke så simpelt.

- Debatten er efter min opfattelse kørt noget af sporet, siger Pensionskassens direktør Peter Bache Vognbjerg. - Når der skabes større valgfrihed - det være sig mellem ordninger eller enkeltelementer i eksisterende ordninger - er der en pris, som sjældent nævnes i debatten.

- Der er helt klare fordele ved pensionskasseordninger. Medlemmerne ejer selv pensionskassen, hvorfor der ikke er aktionærer, som skal have et udbytte. Samtidig dækker pensionsordningen vidt - både i arbejdslivet og efter. Set i forhold til mere individuelle ordninger er pensionskassens administrationsomkostninger meget lave samtidig med, at der er opnået en god forrentning af medlemmernes pensionsopsparing.

- Men det siger sig selv, at den pensionsopsparing, der er i pensionskasser, er interessant at få fingre i for en række aktører på pensionsmarkedet. Det skal derfor slås fast, at såfremt der skal ske ændringer i pensionsordningen, skal de efter pensionskassens opfattelse være til gavn for medlemmerne. Man har ikke altid indtryk af, at det er det, der styrer de på pensionsmarkedet store aktørers synspunkter i debatten. Pensionskassen er kendetegnet ved, at man er medlem af et fællesskab, hvor man sikres en alderspension i forhold til ens opsparing samtidig med, at man sikrer hinanden solidarisk. På den måde bliver det enkelte forsikringselement billigere, end hvis man skulle købe den samme ydelse hos f.eks. et forsikringsselskab. Derudover er man sikker på, at såfremt risikoforløbet er bedre end forven-

tet, tilbageføres overskuddet til medlemmerne - og ikke til fremmede aktionærer. - Der har også været talt om valgfrihed indenfor de forskellige pensionsydelse, som en pensionsordning indeholder. Pensionskassen diskuterer løbende, om pensionsordningen skal gøres mere fleksibel og individuel. Der er noget, der taler for og noget, der taler i mod. Men jo mere individuel ordningen bliver, jo mere kommer den enkelte selv til at bære risikoen, hvilket igen kan gøre den endelige pension ringere. - En sådan fleksibilitet er der intet til hinder for, at Pensionskassen kan indføre. Men for Pensionskassen er det vigtigt at give en saglig og uvildig rådgivning, når spørgsmålet om individuel valgfrihed kommer til yderligere debat. Pensionskassen har ikke - som f.eks. forsikringsmæglere - en økonomisk interesse i, at den enkelte vælger et bestemt produkt. Det er nok ikke uden grund, at forsikringsselskaber løbende betaler provision til forsikringsmæglere for de forsikringer, de anviser og tidligere har anvist.

Direktør Peter Bache Vognbjerg: - Vores medlemmer ved godt selv, hvad de har brug for, hvorfor det også skal være dem, der beslutter, hvordan deres pension skal "skrues" sammen.

Medlemmernes tarv

- For Pensionskassen er det vigtigt, at det ikke skal være udefra kommende personer uden relationer til Pensionskassen, der bestemmer, hvad der er bedst for vores medlemmer. Vores medlemmer ved godt selv, hvad de har brug for, hvorfor det også skal være dem, der beslutter, hvordan deres pension skal "skrues" sammen. I den politiske debat ser det efterhånden ud til, at det er alle andre interessegrupper end medlemmerne selv, der ved, hvad der er bedst for medlemmerne

- Der tales også om valgfrihed til at selv at investere sin pensionsopsparing.

Der er intet til hinder for, at Pensionskassen indførte en sådan valgmulighed, hvis medlemmerne altså ønsker det! Men skal ordningen have mening, skal det enkelte medlem dog løbende kunne ændre sin investeringsstrategi. En ordning, som den f.eks. Lønmodtagernes Dyrtdsfond har indført, hvor man kan vælge nogle "investeringsteamer" en gang om året, er uhensigtsmæssig. Hvem siger, at netop de investeringer, man vælger et år før, vil "toppe" ved omvalg et år efter, ligesom man ikke ved kursfald er forhindret i at realisere sine investeringer og derved begrænse tabet.

En ordning med løbende "omvalg" vil dog betyde væsentligt øgede administrationsomkostninger, samtidig med at det enkelte medlem selv vil skulle bære hele investeringsrisikoen.

Det er derfor Pensionskassens opfattelse, at samtlige informationer skal på bordet, før man beslutter sig for i hvor stor udstrækning, valgfriheden skal være og ikke mindst, at man bør overlade til medlemsdemokratiet at udvikle pensionskasse og pensionsordning.

Det er medlemmerne nok bedst tjent med i længden, slutter Peter Bache Vognbjerg..

Pension i den 3. alder

Pensionskassen sikrer dig et solidt indtægtsgrundlag, når du bliver pensionist - men der er også andre indtægtskilder.

Når du går på pension, er der følgende ydelser fra Pensionskassen:

- **Livsvarig alderspension.** Dette er Pensionskassens grundsten, som alle berettigede medlemmer får udbetalt livsvarigt, når de fylder 67 år. Pensionen udbetales månedligt forud med en tolvtedel af din årspension. Du skal betale almindelig indkomstskat af beløbet.
- **Supplerende opsparingsordning.** Fremgår det af din pensionsoversigt, at du er omfattet af den supplerende opsparingsordning, vil du fra dit fyldte 67. år få en ratepension udbetalt over 10 år. Pensionen udbetales månedligt forud med en tolvtedel af din årspension. Du skal betale almindelig indkomstskat af beløbet.
- **Alderssum.** Til apotekere, der er optaget i Pensionskassen før 1996. Det fremgår af din pensionsoversigt, om du har mulighed for en alderssum. Alderssummen udbetales som et engangsbeløb og beskattes med 40%. Alderssummen er en del af din alderspension, men du bestemmer selv, om du vil have denne ydelse udbetalt. Ønsker du at få en del af din alderspension udbetalt som en engangsydelse, vil din alderspension blive reduceret. Mange foretrækker at begynde deres pensionisttilværelse med et engangsbeløb. Engangsbeløbet kan udbetales fra dit fyldte 60. år, hvis du samtidig får udbetalt din alderspension.
- **Børnepension.** Har du børn under 24 år, når du går på pension, får hvert barn en børnepension, indtil de fylder 24 år. Er du optaget i Pensionskassen før 1996, er det kun dine børn under 21 år, der er omfattet. Pensionen udbetales månedligt forud.

Hvornår kan jeg gå på pension?

Jo senere du trækker dig tilbage fra arbejdsmarkedet, jo højere vil din pension blive. Du kan vente med at gå på pension, til du bliver 70 år, eller du kan gå på pension, allerede når du bliver 60 år. I pensionsoversigten du modtog i juni måned, er din pension beregnet ved dit 67. år. Ønsker du at vide, hvad din pension vil være ved 60, 62 eller 65 år, ringer du blot til Pensionskassen og får oplyst pensionen ved disse aldre.

Hvor stor bliver min pension?

Størrelsen af din pension afhænger af en række af faktorer:

- Hvor gammel du var, da du trådte ind i ordningen.
- Hvornår du går på pension.
- Hvor meget du har indbetalt til din ordning. Har der været perioder med deltid, eller har du været væk fra faget i en periode.

- Hvilken rente har der været gennem tiden i Pensionskassen.
- Hvilket overskud på risiko og administration har Pensionskassen haft.

Beløbene den enkelte får er derfor meget individuelle.

Andre indtægtskilder i den 3. alder

- **Efterløn.** Reglerne om efterløn er komplicerede, så du bør altid spørge din A-kasse til råds, hvis du overvejer at gå på efterløn.
- **Folkepension.** Når du fylder 65 år, har du ret til folkepension. Er du fyldt 60 år inden 1. juli 1999, kan du først få folkepension, når du fylder 67. Folkepensionen består af et grundbeløb og et indtægtsreguleret pensionsbeløb. Folkepensionen udbetales livsvarigt månedvis bagud og er skattepligtig indkomst. Bopælskommunen udsender et ansøgningskema, inden du fylder 67/65 år.
- **ATP (Arbejdsmarkedets Tillægspension).** ATP-pensionen udbetales fra det 67. år. Er man født den 1. juli 1939 eller senere, har man mulighed for at få udbetalingen som 65-årig. ATP udbetales livsvarigt månedvis bagud og er skattepligtig indkomst.
- **DMP (Den midlertidige Pensionsopsparing).** Denne lovpligtige pensionsopsparing nedlægges. Når afkastet for 2002 er tilskrevet din DMP-konto, hvilket sker ultimo januar måned 2003, overføres kontoen til den særlige pensionsopsparing (SP). Har du allerede en konto i SP lægges de to konti sammen. Hvis du ikke har nogen konto, oprettes der en til dig. Udbetalingen vil herefter følge reglerne for SP.
- **SP (Den særlige pensionsopsparing).** Alle lønmodtagere og selvstændige mellem 16 og 66 år betaler 1% af bruttoindtægten til SP. SP udbetales samtidig med folkepensionen som en løbende månedlig ydelse i 10 år. Udbetalingerne er skattepligtig indkomst.
- **LD (Lønmodtagernes Dyrtdsfond).** Pengene stammer fra lønmodtagernes indbetalinger i årene 1977 til 1979 af de såkaldte indefrosne dyrtdsportioner. Udbetales som en engangsbeløb, når du fylder 60 år, men du kan udskyde udbetalingen til du bliver 70 år. Inden udbetaling fratrækkes en afgift til staten på 40%.
- **Privat tegnet kapitalpension.** En kapitalpension udbetales med et engangsbeløb og kan udbetales mellem dit 60. og 70. år. Af udbetalingen svares en afgift på 40% til staten.
- **Privat tegnet ratepension.** En ratepension udbetales med en månedlig ydelse i mindst 10 år og højst 20 og kan tidligst udbetales fra dit fyldte 60. år. Udbetalingerne er skattepligtige.